

સંતભગવંત સાહેબજીની
**૬ માહાત્મ્યસભર
વાલી સદા...**

શિબિર : જીવનમાં સત્સંગના ચાર પાયા : માહાત્મ્ય-નિશ્ચય-આશરો-સેવા.
સ્ટેઝ્યુ ઓફ યુનિટી, એકતાનગર, રાજપીપળા, નર્મદા : ૨ ડિસેમ્બર ૨૦૨૩

બે દિવસથી ખૂબ સુંદર શિબિર ચાલી રહી છે. વળી, તેમાં યુવાનો વિશેષ ભેગા થયા છે કે, જેઓને પોતાનો આદર્શ સ્થાપિત કરવો છે. યુવાનો સમૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરે, સમૃદ્ધિ દ્વારા બધા સંબંધો વિકસાવે પણ એનો ઉપયોગ એક ભગવાનને જ રાજી કરવા માટે કરે એ આદર્શ જીવન જીવનારા કહેવાય. યુવાનોએ આવા આદર્શ તરફ જવાનું છે. એટલે કે, મારે મારા જીવનમાં મારા ઈશ્ટદેવ અને મારા ગુરુને જ રાજી કરતા થકા બધું કરવું છે.

ભારતવર્ષના અને પરદેશમાં રહેતા આપણા યુવાનો પર મોટામાં મોટો પ્રભાવ બે જણાનો હોય છે, એક ફિલ્મના એક્ટરોનો પ્રભાવ અને બીજો રમતવીરોનો-ક્રિકેટરોનો પ્રભાવ. પણ એ આપણા આદર્શ ના બનવા જોઈએ. આપણા જીવનનું ધ્યેય આપણા ઈશ્ટદેવને, આપણા ગુરુને, આપણાં માતા-પિતાને-એ ત્રણને રાજી કરવાનું હોવું જોઈએ. દરેક યુવાનને એક વાત કરું કે, તમારા દિલમાં ત્રણ મૂર્તિ રાખજો - એક ઈશ્ટદેવ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના, શાસ્ત્રીજી મહારાજ-યોગીજી મહારાજ અને ગુરુ અશ્વિનભાઈ-શાંતિભાઈના અને ત્રીજા મા-બાપના. આ ત્રણ આપણાં આદર્શ, તેઓને રાજી કરવાનો ભાવરાખજો.

ક્રિકેટરો ખોટા છે એવું નથી, તેમની રમતને ધન્ય છે, પણ એમને ફોલો કરવા જેવું એમનું જીવન નથી. એક્ટરો એક્ટિંગ સરસ કરે છે, પણ એમનાં જીવનમાંથી તમને કશું મળે નહીં. કેટલાક ક્રિકેટરો પોતાની સ્કિલથી બેસ્ટ બેટ્સમેન થાય છે. શાથી ? તો એ ક્રિકેટની પ્રેક્ટિસ તો કરે જ છે, પણ જિમમાં જઈને વેઈટ લિફ્ટિંગ કરે છે, લાથ-પગ મજબૂત કરે છે, દોડે છે, સ્થિર ઊભા રહેવાની પ્રેક્ટિસ કરે છે. રગડબૂટ મહેનત કરીને દેલને એવો બનાવી દે કે, બેટ ઉઠાવીને સિક્સર મારી શકે. અને આપણે એમ કરવા જઈએ તો દડો અહીં જ પડે. એમ કરવા માટે તેઓ દેલની કેટલી બધી કસરત કરતા હોય છે એ આપણે નથી જોતા અને ગ્રાઉન્ડ ઉપર સિક્સર મારે છે એ આપણે જોઈએ છીએ. ફિલ્મ એક્ટર પણ જિમમાં જઈને શરીર પાછળ રગડબૂટ મહેનત કરતા હોય છે; એ મહેનત આપણે નથી જોતા. જોવા જેવું તો એ છે. આપણા આદર્શ સખત મહેનત કરીને ભણનારા છોકરાઓ, સિન્સિયરલી

અને ઓનેસ્ટલી નોકરી કરનારા, પૂરો ઉદ્યમ કરી ખેતી કરનારા હોવા જોઈએ. યુવાનોએ અત્યારથી આવા આદર્શને લઈને જીવન જીવવું. અને આપણા માટે મોટામાં મોટો ફાયદો હોય તો આપણને તો ભગવાનનું બળ છે.

ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રનો અપરંપાર મહિમા ગાયો છે. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને શ્રી રામાનંદ સ્વામીએ ગાદીએ બેસાડ્યા ત્યારે સ્વામિનારાયણ ભગવાને બે વરદાન માંગ્યાં કે, ‘મારા ભક્તને પ્રારબ્ધમાં રામપત્તર હોય એટલે કે ભિક્ષા માંગીને ખાવાનું હોય તો અમારા ભક્તને એ ના આવે - અમારા ભક્તને ખાવા-પીવાનું, કપડાં ને ઘર આટલું તો મળે, મળે ને મળે. અને બીજું, અમારા ભક્તના પ્રારબ્ધમાં એક વીંછી કરડ્યાનું દુઃખ આવતું હોય તો અમારા ભક્તને એટલુંય દુઃખ આવે નહીં.’ આપણા માટે સ્વામિનારાયણ ભગવાને ખાધાં પીધાંનાં સુખ માંગ્યાં અને આપણાં પ્રારબ્ધનાં દુઃખને કાઢ્યાં. બે વરદાન માંગ્યાં એમાં આપણે નિશ્ચિંત થઈ ગયા. તેથી એની તો કોઈ તકલીફ જ નથી, પણ બીજાં પ્રારબ્ધ ઊભાં ના થાય એનું ધ્યાન આપણે રાખવાનું.

તમે જુઓ, ક્રિકેટરો ક્રિકેટ રમવા જાય ત્યારે માથે હેલમેટ પહેરે છે કે જેથી માથામાં વાગે નહીં, હેલમેટ એ પ્રોટેક્શન છે. એમ આપણે રહેવાનું માયામાં, ફરવાનું માયામાં, કામ કરવાનું માયામાં. આપણે એનાથી બચવું છે, માયામાં રહેવા છતાં આપણે ભક્તિમય જીવન જીવવું છે, આનંદમય-સુખમય-શાંતિમય જીવન જીવવું છે, આપણે તો સરખા રહેવું હોય, પણ આજુબાજુ ઘણા હેરાન કરવાવાળા હોય; એની સામે જો આપણે પાવર વાપરવો હોય તો સ્વામિનારાયણ ભગવાને ફરેણી ગામમાં કહ્યું, ‘તમને આજથી પ્રોટેક્શન મળે એવું શસ્ત્ર આપું છું.’ અને તેઓ બોલ્યા ‘ૐ સ્વામિનારાયણ’. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્ર આપ્યો અને તેનો મહિમા ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ગાયો કે, ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્ર એટલો મહાબળિયો છે કે, તમને કાળો નાગ કરડ્યો હોય અને ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રનો જાપ કરો તો એ ઝેર તમને મારી શકે નહીં એવો રેઝિસ્ટન્સ પાવર ઊભો થાય અને ઝેરને બહાર ફેંકી દે.

હવે તો બહુસાપકે નાગરહ્યા નથી એટલે આવતા નથી. તો હવે ક્યા સાપ ? હવે ખટપટ, નિંદા અને માથાકૂટરૂપી સાપ. એટલા માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રનો જાપ કરો. દરેક યુવાનોએ અડધો કલાક ભજન અવશ્ય કરવું જોઈએ. તમે બ્રશ કરો છો, શાવર લો છો, સરસ કપડાં પહેરવામાં ટાઈમ કાઢો છો, ફિઝિકલ બોડી માટે આટલું કરો છો તો અંદર રહેલો આત્મા પ્રકૃષ્ટિત રહે, આનંદિત રહે, ઉત્સાહ-ઉમંગમાં રહે એના માટે, આત્માને બળ આપવા માટે અડધો કલાક ભજનની ટેવ પાડજો. ભજનનું માહાત્મ્ય રહે એટલા માટે અઠવાડિક સત્સંગસભામાં જવાનું કહ્યું છે. અને એ બળ ઓછું ના થઈ જાય એ માટે કોઈની ખટપટ, નિંદા, માથાકૂટમાં આપણા યુવાનો પડે જ નહીં. ભગવાનથી દૂર લઈ જાય એવો સંગ એ કુસંગ. અમલિમા, માથાકૂટ, ખટપટ, નિંદા એમાં પડવાનું નહીં. અને એમાં કોઈ પડતો હોય, ખટપટિયો હોય એની પડખે ચડવું જ નહીં, એનો સંગ જ નહીં રાખવાનો. પછી તો એને પણ ખ્યાલ આવે કે, આ મારી જોડે આવતો નથી તો મારે સુધારો કરવો પડશે. તો એટલું ધ્યાન રાખીએ. યુવાન અવસ્થામાં ભણતાં દીકરા-દીકરીઓને મારી પ્રાર્થના કે, રોજ ૬ કલાકનું વાંચન કરવું. ભણવા સિવાય રમતગમતની પ્રવૃત્તિ કરવી, પણ તે સિવાય બીજી કોઈ પ્રવૃત્તિમાં રસ ના લેવો. બધા યુવાનો ખરેખર એક આદર્શ સિદ્ધ કરવા માટે તમે ભજન-પ્રાર્થના કરજો અને ખટપટ-નિંદાથી દૂર રહેજો. યુવાનોને વ્યસન ના હોવું જોઈએ અને લસણ-ડુંગળી પણ ના ખાવાં.

સ્વામિનારાયણ ભગવાન આપણાં કલ્યાણ માટે અને આપણને સુખી કરવા આવ્યા છે. એમને આપણને સુખિયા કરવા છે. આપણે સ્કૂલમાં ભણવા જઈએ અને સ્કૂલે જતાં રસ્તામાં પાનના ગલ્લે ઊભા રહીએ તો આપણી માતા રાજી થાય ? ના થાય. મા કહે, ‘ત્યાં નહીં ઊભું રહેવાનું-સીધા સ્કૂલે જવાનું.’ આપણને મા માટે હેતુ છે એટલે થાય કે, મારી મા મારા સારા માટે મને ના પાડે છે, એટલે ગલ્લે ઊભા રહેવાનું બંધ કરી સીધા સ્કૂલે જઈએ, ધ્યાન રાખીને સારું ભણીએ, ડૉક્ટર થઈએ. પછી મોટા થઈને મોટર-ગાડીમાં ફરતા થઈએ ને બંગલામાં રહેતા થઈએ. ત્યારે માને

પગે લાગીને કહીએ કે, મા, ‘તેં મને ગલ્લે ઊભો ના રહેવા દીધો એટલે હું સુખી થઈ ગયો.’ પછી ખબર પડેને ! એમ, ભગવાન આપણને કહે છે કે, ભગવાનને માર્ગે ચાલવું છે, ભગવાનના થઈને જીવન જીવવું છે, સારા બનવું છે તો એમાં અમુક વસ્તુ વિધનરૂપ છે એ ના કરશો. કેમ ના કરશો ? એનું મેન્ટલી કે લૉજિકલી સમાધાન ના હોય, ના એટલે ના !

તમે જુઓ, જે થાંભલા પરથી ઈલેક્ટ્રિસિટીનો ૪૪૦ વોલ્ટનો કરંટ પસાર થતો હોય ત્યાં નીચે બૉર્ડ માર્યું હોય કે, તારમાંથી ૪૪૦ વોલ્ટનો કરંટ પસાર થાય છે એટલે થાંભલે ચડવું નહીં. પછી કોઈ થાંભલા પર ચડે ? ‘આ ગપ્પાં તો નથી મારતાને ? લાવો જોઈ આવું’-એવો પ્રયોગ કરવાનું કોઈને મન થાય ? હજુ તારમાંથી વીજળી ચાલુ ના થઈ હોય તો પણ એને અડાય જ નહીં, એ મરવાના ઘંઘા છે. એમ, લસણ-ડુંગળી ના ખાઈએ તો મરી ના જવાય, પણ એ તમોગુણી પ્રકૃતિ કરે. તમોગુણ એ જડતાનો ગુણ છે, આપણને દયાવિહીન બનાવે, સંવેદના રહિત બનાવે. અને લસણ-ડુંગળીથી એવો તમોગુણ વધારે ખીલે છે, એટલે સ્વામિનારાયણ ભગવાને ના પાડી કે, તમારે સારા માણસ બનવું હોય, સુખી થવું હોય, સારા માર્ગે ચાલવું હોય, કુટુંબમાં સરસ રહેવું હોય તો આ વસ્તુ તમારે માટે નકામી છે, તો એ છોડી દેવું. એટલા માટે લસણ-ડુંગળી ખાવાની ના પાડી અને માંસાહાર પણ નહીં કરવાનો. તમાકુ-દારૂને તો અડવાનું જ નહીં.

આપણે ભગવાનનાં દીકરા-દીકરીઓ છીએ, સામાન્ય નથી. સામાન્ય દીકરા-દીકરીઓને જે કરવું હોય એ કરે, આપણે એમનો વાદ ના કરવો. આપણે અહીંથી સરસ લઈને જવું છે, નિયમિત ભજન કરવું છે. પ્રાર્થના એ કે, કુસંગ-વ્યસનનો ત્યાગ રાખી, સંપ-સુહૃદભાવ-એકતા રાખી, કુટુંબમાં, મંડળમાં ને સત્સંગમાં ભક્તિ અદા કરવાની આપણને તક આપી છે; એ ઝડપી લઈએ એવી જાગ્રતતા આપણને આવે, એવું વર્તવાનું બળ આપણને સૌને મળે તેવી પ્રભુચરણે-ગુરુચરણે સૌ વતીથી પ્રાર્થના છે !

સહજાનંદ સ્વામી મહારાજની જય !

આત્મા પ્રકૃષ્ટિત રહે, આનંદિત રહે,
ઉત્સાહ-ઉમંગમાં રહે એના માટે,
આત્માને બળ આપવા માટે
અડધો કલાક ભજનની ટેવ પાડજો.

